

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna matumuuna Naalakkersuisunit saqqummiunneqarpoq:

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsisip (Kinguaassiuutitigut pinerluuteqartarnerit il.il.) allanngortinnissaat pillugit inatsisissatut siunnersuummut missingiummut Namminersorlutik Oqartussat isumaqataanissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuutit

Kinguaassiuutitigut pinerluuteqartarnerit pillugit danskit pillaasarnermut inatsisaanni malittarisassat annertuumik 2013-imi allanngortinneqarput. Allanguutit taakkua meeqqat kinguaassiuutitigut atorerlunneqarsinnaanerannut kannguttaatsuliorfigineqarsinnaanerannullu illersuinissaq pillugu Europarådip isumaqatigiissutaanik danskit atuutilersitsinissaannut periarfissiinissaq siunertaralugu suliarineqarput.

Allanngortitsinerit taakku inatsisissatut siunnersuutit allattorsimaffiata ilaatut, Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarsinnaasutut Kalaallit Nunaannut nassiunneqarput.

Justitsministeeriaqarfiup naliliineranut isumaqataallutik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat 2016-imi nalunaaruteqarput. Kinguaassiuutitigut pinerluuteqartarnerit pillugit kalaallit malittarisassaasa danskit malittarisassaata sapinngisamik annertunerpaamik assigisariaqaraat Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 2016-imi aalajangiipput. Taamaattoq kalaallit nunaanni pissutsit pissutigalugit immikkut piumasqaateqartoqassalluni, tassami kalaallit nunaanni pinerluttulerinermi inatsit pillaasarnermut sinaakkutinik peqanngimmat.

Ataasiakkaat kinguaassiuutitigut kiffaangissuseqarnerisa namminerlu aalajangiisinnaatitaanerisa illersorneqarnissaat aalajangiiffigisassatut siunnersuutip pingaarnertut siunertaraa. Inatsimmi oqaatsit erseqqissarnerisigut aamma kinguaassiuutitigut pinerluuteqarnernut tunngasut inatsisitigut pinerluutinngortinnerisa annertusinerisigut

tamanna pivoq. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip matuma akuersissutigineqarneratigut meeqqat kinguaassiutitigut atornerlunneqarsinnaanerannut kannguttaatsuliorfigineqarsinnaanerannullu illersuinissaq pillugu Europarådip isumaqatigiissutaa tapersorsorneqassaaq.

Oqaatsitigut ulluinnarnilu sulinermi inatsisip sinaakkutaasa erseqqissaavigineqarnerisa inatsisip paasiuminartuunissaanik sunniuteqarluartumillu atortinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut ilapittuutaanissaa, aamma innuttaasut ataasiakkaat pitsaanagerusumik illersorneqarnissaat siunertarineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut immikkoortunik pingaarnernik makkuninnga imaqarpoq:

- Inatsisissatut siunnersuutip pinerluttulerinermi inatsimmi taaguutit atornerqartut ilaat ullutsinnut naleqqunnerusunngortillugit allanngortissavai. Ilaatigut taaguut ”allatulluunniit atoqateqartoq” taarserlugu ”allatulluunniit ittumik kinguaassiutitigut atoqatiginnineq” atulerlugu allanngortinneqassaaq.
- Inuit assigiinngitsunik suaassuseqartut aamma inuit assigiimmik suaassuseqartut kinguaassiutitigut atoqatigiinnerat pineqartillugit siunissami immikkut erseqqissaavigineqartassanngillat. Taakkua marluk immikkoortinneqanngillat.
- Pinerluttulerinermi inatsimmi § 74 naapertorlugu kinguaamigut ilaqquttamik qanigisamik qatanngutimilluunniit atoqateqarnerup pinerluuteqarnertut isigineqarnera qitornavissianut aamma atuutilersillugu annertusineqassaaq.
- Pinngitsaaliilluni atoqatiginninnermut aalajangersagaq pinerluttulerinermi inatsimmi § 77-imiittoq annertusineqarpoq, taamaalilluni meeqqanik 12-it inorlugit ukiulinnik atoqateqarnek, aamma imminnut ikiorsinnaanngitsumik imaluunniit pissutsit pissutaallutik akerliliisinnaanngitsumik atoqateqarnek, aamma katissimasut akornanni, aalajangersakkami ilaatinneqalissapput.
- Saniatigut siunnersuut allannguutunik arlalinnik imaqarpoq, allannguutit arlallit soorlu pornoliornermi peqataanermut, meeqqanik pornolianik pigisaqarnermut siammarterinermut kiisalu atoqatigiinnermik tuniniaanermut tunngasut pinerluutitut isigineqalersunngorlugit inatsimmi ilanngunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

- Kingulliullugu siunnersuutigineqarpoq inunnik niuertoqarsimatillugu pinerluffigineqartup illersuisoqarsinnaanissaanut periarfissiinissaq eqqartuussisarnermik inatsimmi ilanngunneqassasoq.

Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaataat

Kinguaassiuutitigut pinerluuteqartarnerit nunami maani ajornartorsiutaasorujussuupput. Kinguaassiuutitigut atornerluinerit eqqugaasunut inuttut annertoorujussuarmik kinguneqartitsisarput, pingaartumillu meeqqat eqqorneqartillugit alianartaqaaq. Kinguaassiuutitigut pinerluuteqartarnernut inatsisini aalajangikkanik atortitsiniaanermut sunniuteqarluartumik qulakkeerinninnissamut sakkussaannik pisariaqartunik inatsisissatut siunnersuutip matuma politiit eqqartuussiviillu tunissavai.

Ataasiakkaat kinguaassiuutitigut kiffaanngissuseqarnerisa namminerlu aalajangiisinnaatitaanerisa illersorneqarnissaat, aammalu meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsinnaanerannut kannguttaatsuliorfigineqarsinnaanerannullu illersorneqarnissaat inatsisip allangortinneqarneranut siunertarineqarpoq. Siunnersuummi oqaatsit nutarterneqarput, kiisalu kinguaassiuutitigut pinerluuteqartarnernut suliassaqarfimmi inatsisitigut annertunerusumik pinerluttunngortitsisarmissaq aallartinniarneqarpoq.

Tamannalu tunngavigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa Naalakkersuisut inassutigaat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuutip nunatta karsianut aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu namminerisamik inuussutissarsiutilinnut kingunerisassat

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Soqanngilaq.

Tusarniaaneq

Tusarniaanermi matumani Justitsministeeriaqarfik naalagaaffimmi oqartussaasunut danskillu soqutigisaqartuunut tusarniaatitsisimavoq. Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiusimasumit ilassutitut tusarniaaneq suliarineqarsimavoq, tassani kalaallit oqartussaasui tusarniaaffigineqarlutik.

Siusinnerusukkut isummernissamut tunngavissiaq, aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiussissullu suliarineqarsimasut Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmut, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut aamma Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani tusarniaatigineqarsimapput.